

Kapitel I

Islams oprindelse

Legenden

I slutningen af 500-tallet bevægede en karavane sig langsomt gennem den syriske ørken. Det var købmænd fra Mekka i det østlige Arabien som var på hjemvejen fra Damaskus, hvor de havde solgt krydderier, silke og luksusvarer. Undervejs mødte de en kristen munk, som de kendte fra tidligere rejser. De blev traditionen tro beværtet af ham, men denne gang var munken ikke tilfreds. Han havde i en bog læst at i den karavane, der denne dag skulle besøge ham, ville én af personerne være meget betydningsfuld. Han havde i et syn set en sky og et træ der beskyttede denne person mod den brændende sol, men blandt gæsterne i hans munkecelle så han ingen med særlige tegn. Araberne i karavanen måtte da indrømme at de også havde en dreng med, men han passede kamelerne. Munken insisterede på også at se drengen; han blev hentet frem, og munken havde en lang samtale med ham. Han så på drengens ryg og fandt der et mærke mellem skuldrene. Nu vidste munken at drengen ville blive profet, og han bad mændene i karavanen passe godt på ham, for hvis jøderne fik at vide at drengen var en profet, ville de bestemt prøve at komme ham til livs. Denne dreng var Muhammad.

Den engelske islam-forsker Montgomery Watt begynder sin Muhammad-biografi med at fortælle denne legende. Hvor ganske anderledes, siger Watt, er Muhammad ikke blevet beskrevet i den kristne tradition. I Middelalderen blev han nærmest opfattet som Satan selv. Og dog peger netop den citerede historie på at modsætningen mellem kristne og muslimer ikke er naturgiven.

Når fjendebillederne af Muhammad og af muslimerne har kunnet trives, skyldes det i høj grad misforståelser og uvidenhed, men i dag gælder denne undskyldning ikke mere. Det er ikke svært at skaffe sig viden om fremmede kulturer. Spørgsmålet er snarere *hvordan* vi nærmer os dem. Den følgende fremstilling er dybt præget af hvad muslimernes egne traditioner og overleveringer fortæller. Det har for mange vestlige forskere været fristende at prøve at trænge igennem dette traditionslag, og resultater af denne forskning vil der naturligvis blive skelet kraftigt til. Men dels er historisk-kritisk forskning i sagens natur bedre til at stille spørgsmål end til at komme med svar, dels er muslimske traditioner netop dem der interesserer os; det er fx her vi kan skaffe os viden om de forestillinger muslimerne gør sig om religionens profet, Muhammad.